

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 175/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľa (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Petrom Arendackým, advokátom, Železničiarska 13, Bratislava, proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/56/2023 z 30. januára 2024 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/10/2025 z 26. novembra 2025 a im predchádzajúcim postupom takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia a im predchádzajúcimi postupmi. Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je žalobkyňou v konaní o vydanie nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie jej žalobu zamietol z dôvodu absencie aktívnej vecnej legitímácie, vychádzajúc z výpisov z príslušných listov vlastníctva, súčasne konštatoval, že žalovaní v 3. a vo 4. rade nie sú nositeľmi pasívnej vecnej legitímácie, ktorá svedčí len žalovaným v 1. a 2. rade ako evidovaným podielovým spoluvlastníkom sporných nehnuteľností. Na základe odvolania sťažovateľky vo veci rozhodoval krajský súd, ktorý prvoinstančné rozhodnutie potvrdil rozsudkom sp. zn. 14Co/56/2023 z 30. januára 2024.

3. Sťažovateľka podala proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku

(ďalej len „CSP“). Najvyšší súd uznesením sp. zn. 7Cdo/10/2025 z 26. novembra 2025 dovolanie odmietol.

4. Sťažovateľka v sťažnosti cituje z jednotlivých rozhodnutí všeobecných súdov konajúcich v jej veci, ktoré považuje za nezrozumiteľné. Najvyšší súd podľa sťažovateľky opomenul vo svojom rozhodnutí zohľadniť závery vyplývajúce z predchádzajúceho kasačného rozhodnutia krajského súdu v danej veci, ktoré vyvracajú tvrdenia konajúcich súdov prezentované v ich napadnutých rozhodnutiach.

5. Sťažovateľka spochybňuje právny záver súdov, že sporné nehnuteľnosti boli ako konfiškát tvoriaci vlastníctvo Československého štátu odpredané právnym predchodcom žalovaných, ktorí ich predali svojmu synovi.

6. Sťažovateľka namieta, že dôkaz, ktorý si z vlastnej iniciatívy obstaral prvostupňový súd od Obvodného súdu Bratislava I, vznikol v roku 1946 ako verejná listina a je dodnes v držbe pôvodného žalovaného, resp. jeho právnych nástupcov – žalovaných v 1. a 2. rade, a to napriek podaniu žaloby o jeho vydanie. Sťažovateľka v dotknutom konaní opakovane navrhovala opätovné pripojenie spisu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. D 344/93, ktorý preukazuje, že [REDAKOVANÉ] (právny predchodca žalovaných, pozn.) predložil dekonfiškačný dekrét vystavený v prospech [REDAKOVANÉ] (právneho predchodcu sťažovateľky, pozn.). Ide o rozhodujúci dôkaz, že žalovaný [REDAKOVANÉ] vedel dlhodobo o tom, že predmet sporu je vlastníctvom [REDAKOVANÉ]. Podľa sťažovateľky nik nemôže byť v dobrej viere, ak drží listinu preukazujúcu vlastníctvo inej osoby. Napriek tomuto súdy uznali vlastníctvo [REDAKOVANÉ] bez akéhokoľvek preverenia.

7. V tejto súvislosti sťažovateľka dôrazne upozorňuje, že v konaní sa nerozhodlo o celom uplatnenom žalobnom nároku a že dekonfiškačný dekrét pre [REDAKOVANÉ] stále nie je vydaný sťažovateľke, čím je porušené právo na spravodlivý proces.

8. Sťažovateľka namieta, že nebolo vykonané dokazovanie v jej prospech, čo preukazuje aj reakcia krajského súdu na jej námietku o postupe súdu, ktorý napriek § 390 CSP opakovane zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a porušenie vlastníckeho práva sťažovateľky (čl. 20 ods. 1 ústavy) rozsudkom krajského súdu, ktorým potvrdil zamietajúci rozsudok prvoinštančného súdu, a uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté.

II.1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľky rozsudkom krajského súdu:

10. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu

predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (IV. ÚS 170/2022, III. ÚS 678/2021, I. ÚS 695/2022)].

11. Konaním a rozhodovaním všeobecných súdov je teda ústavný súd oprávnený zaoberať sa len vtedy, ak sa ústavnou sťažnosťou namieta porušenie takých základných práv alebo slobôd, ktorým nebola poskytnutá účinná ochrana. Účinnú ochranu základných práv a slobôd (okrem iného) predstavuje opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k tomu základnému právu alebo slobode, ktorých porušenie namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 36/96).

12. Sťažovateľka podala proti napadnutému rozsudku krajského súdu mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, o ktorom bol príslušný rozhodnúť a aj tak učinil najvyšší súd, preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 (prvá alternatíva) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

13. Ústavný súd zdôrazňuje, že v ústave a zákone o ústavnom súde má presne definované právomoci, ktorých uplatnenie je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 43 ods. 1 a § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

14. Odôvodnenie návrhu je podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom ustanovenou podmienkou konania pred ústavným súdom. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 255/2021), podľa ktorého má nedostatok odôvodnenia ústavnej sťažnosti (alebo jej časti) významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Takto formulovaná požiadavka odzrkadľuje potrebu dôsledného odlíšenia úlohy ústavného súdu od úloh iných orgánov verejnej moci (predovšetkým všeobecných súdov). Kým všeobecné súdy prioritne chránia subjektívne práva fyzických osôb a právnických osôb plynúce zo zákonných, prípadne od zákona odvodených právnych predpisov, *vice versa*, ústavný súd je v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy povolaný na ochranu tých subjektívnych práv, ktoré sú ako základné práva a slobody zakotvené v ústave alebo v kvalifikovaných medzinárodných zmluvách (III. ÚS 352/2017, č. 63/2017 ZNaU). Ústavná sťažnosť nemôže byť naformulovaná nedostatočne a neurčito a vytvárať tak priestor na dohady a dedukcie (III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018). Nepostačuje preto akékoľvek odôvodnenie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ale tento musí byť

odôvodnený kvalifikovane, t. j. musí obsahovať odôvodnenie, ktoré spĺňa ústavno-právne požiadavky (m. m. PL. ÚS 9/2012, PL. ÚS 1/2014, PL. ÚS 7/2014 a i.), čo v prípade ústavnej sťažnosti sťažovateľky napriek kvalifikovanému právnenému zastúpeniu absentuje.

15. Sťažovateľka v odôvodnení ústavnej sťažnosti chaoticky a neprehľadne opisuje priebeh napadnutého konania bez rozlíšenia medzi namietaním nezákonnosti jednotlivých rozhodnutí, uvádza argumentáciu, ktorá je neurčitá. Nenamieta žiadne konkrétne skutočnosti ani žiaden konkrétny záver, ktorý by odôvodňoval neústavnosť uznesenia najvyššieho súdu, ktorý by bolo možné vyhodnotiť ako ústavne relevantný, dokonca ani nekonkretizuje uplatnené dovolacie dôvody. Sťažovateľka závery najvyššieho súdu systematicky nerekapituluje, nanajvýš cituje niektoré časti z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia bez konkretizácie chybných riešení zo strany najvyššieho súdu, ku ktorým mal vo svojom rozhodnutí dospieť. Jej argumentácia má charakter jednoduchej polemiky na úrovni zákona a skutkového stavu.

16. Rozsah nedostatkov odôvodnenia ústavnej sťažnosti je taký, že ústavný súd nemal priestor na to, aby svojím zásahom (či už vo forme výzvy na doplnenie ústavnej sťažnosti, alebo vlastnou aktivitou) odstránil tieto nedostatky ústavnej sťažnosti. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa týkalo najmä esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti (nedostatočného odôvodnenia), teda podstaty ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľku nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 351/2019). Označené nedostatky zákonom ustanovených náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti, na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

17. Ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemá *ex offico* prieskumnú právomoc, t. j. nemá oprávnenie bez relevantnej námietky sťažovateľa *an bloc* preskúmať napádané rozhodnutie a iniciatívne vyhľadávať prípadné ústavne neudržateľné pochybenia. Inými slovami, tvrdenie sťažovateľa bez jeho konkretizácie v interakcii s napádaným rozhodnutím nepostačuje na meritórne konštatovanie o porušení sťažovateľom označených práv a slobôd (I. ÚS 245/2018). Z tohto dôvodu ústavná sťažnosť sťažovateľky nespĺňa všeobecnú zákonom predpísanú náležitosť odôvodnenia návrhu podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde a osobitnú náležitosť ústavnej sťažnosti ustanovenú v § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde.

18. Uvedené vedie ústavný súd k záveru o nutnosti odmietnuť ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

19. Ako *obiter dictum* ústavný súd uvádza, že z pripojeného uznesenia najvyššieho súdu zistil, že právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je zdôvodnený ústavne udržateľným spôsobom. Sťažovateľkou namietanú procesnú vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP najvyšší súd nezistil, poukazujúc (bod 17 odôvodnenia) predovšetkým na skutočnosť, že sťažovateľka ani v tomto konaní a ani súvisiacich konaniach nepreukázala svoje vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, čo je nevyhnutnou podmienkou na vyhovenie žalobe o ich vydanie. Sťažovateľka v konaní odvodzovala svoje vlastnícke právo z viacerých titulov (rozhodnutie o konfiškácii, rozhodnutie o dekonfiškácii, dedenie, vydržanie), ktoré nepreukázala, teda nijako nevyvrátila správnosť údajov zapísaných v katastri nehnuteľností, ktoré tak súdy považovali za hodnoverné. Najvyšší súd sa vyjadril (bod 18 odôvodnenia) aj k námietkam sťažovateľky týkajúcim

sa nezohľadnenia ňou doručených listinných dôkazov, neriadenia sa názorom odvolacieho súdu v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí zo strany prvoinštančného súdu, ako aj porušenia zásady zakotvenej v § 390 CSP, ktoré vyhodnotil ako irelevantné. Vo vzťahu k posúdeniu prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP najvyšší súd (body 21 až 23 odôvodnenia) konštatoval, vychádzajúc z formulácie právnej otázky, ako aj skutkových zistení a právneho posúdenia súdmi nižšej inštancie, nevymedzenie takej dovolacej otázky sťažovateľkou, na ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Tú vyhodnotil ako akademickú a čiastočne (v časti o dekonfiškácii) aj v rozpore so zisteným skutkovým stavom. Napokon najvyšší súd sťažovateľke vytkol jej argumentačnú nesprávnosť, pokiaľ sa v rozsiahlom dovolaní zameriavala na preukazovanie toho, prečo žalovaní nemohli nadobudnúť vlastnícke právo, namiesto preukázania svojho vlastníckeho práva, čo bolo v konaní kruciálnym. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu tak nevykazuje znaky arbitrárnosti.

20. Vzhľadom na to ani v prípade, ak by ústavná sťažnosť sťažovateľky v tejto časti splňala všetky zákonom ustanovené náležitosti, neprinieslo by to pre ňu vecne iný výsledok.

21. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2026

Libor Duľa
predseda senátu